Tietokannoista on moneksi

23.1.2020

Kun Google ei riitä ja tarvitaan esimerkiksi jonkin erityisalan artikkeleita tai kirjallisuusviitteitä, on tiedonhaussa syytä turvautua tietokantoihin. Osa niistä on maksullisia, mutta verkossa on myös ilmaistietokantoja, joiden avulla löytyy laadukasta ja luotettavaa materiaalia. Verkossa on runsaasti sekä maksullisia että vapaasti käytettäviä tietokantoja eri aloilta. Tilastot, artikkelit, kirjallisuusviitteet ja monilla erityisaloilla tarvittava tieto löytyy nimenomaan tietokannoista.

Hakukoneet eivät tavoita tietokannoissa olevaa informaatiota. Siksi tiedonhakijan on hyvä tietää oman alansa keskeisimmät tietokannat ja opetella niiden käyttö. Kaikki Seinäjoen ammattikorkeakoulussa käytössä olevat tietokannat löytyvät kätevästi osoitteesta https://app-staging.seamk.hion.devnna.fi/Browse/Database.

Kun puhutaan tiedon luotettavuudesta, tietokannat ovat yksi väylä laadukkaaseen tietoon. Niihin on valikoitu kunkin aihealueen kannalta keskeistä sisältöä ja niiden avulla voidaan keskitetysti hakea esimerkiksi vain tieteellistä tietoa.

Omasta alasta riippumatta meidän olisi hyvä tuntea eräitä kotimaisia tietokantoja, joista on varmasti hyötyä. Kotimaisten kirjastojen, arkistojen ja museoiden yhteistietokanta Finna (http://www.finna.fi) on näiden muistiorganisaatioiden yhteistietokanta, josta löytyvät niin kirjastojen aarteet, museoiden esineistö kuin pääsy arkistolähteille.

Tietokantoja eri aloilta

Tilastoissa on runsaasti käyttökelpoista materiaalia niin opetuksen kuin tutkimuksenkin tueksi. Verkosta löytyy tietokantoja lähes jokaiseen tarpeeseen eri aihepiireistä.

Tilastot eivät ole vain yksittäisiä lukuja ja aikasarjoja; niitä tulkitsemalla pystymme löytämään trendejä ja ymmärtämään asioita paremmin. Eri tilastontuottajat julkaisevat myös tutkimuksia ja muuta materiaalia, joissa avataan ajankohtaista tilastotietoutta selkeästi.

Verkosta löytyy niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin tilastotietokantoja. Parhaiten pääsee alkuun menemällä Tilastokeskuksen sivuille (http://www.tilastokeskus.fi), josta löytyvät linkin niin koti- kuin ulkomaistenkin tilastotuottajien palveluihin. Esimerkiksi Euroopan unioni tuottaa runsaasti kansainvälistä vertailevaa tilastomateriaalia. Myös eri maiden tilastoviranomaisten sivuilta voi etsiä kyseisen maan tunnuslukuja.

Jos haluamme löytää vapaasti käytettäviä piirroksia ja valokuvia, myös niitä löytyy tietokannoista. Esimerkiksi Pixabayssä (https://pixabay.com) on yli miljoona kuvaa eri aihepiireistä. Niitä voi käyttää ilman erillistä korvausta, mutta lähde on toki aina mainittava.

Tietokannat voivat olla myös hauskoja ja niistä voi olla iloa työn ulkopuolellakin. Yksi mielenkiintoinen kotimainen tietokanta on Elonet (http://finna.elonet.fi), joka on Suomen kansallisfilmografia. Sieltä löytyvät tiedot kaikista kotimaisista ja Suomessa esitetyistä elokuvista. Ja kirsikkana kakun päällä ovat ne yli 2000

kotimaista elokuvaa Komisario Palmusta Hilmanpäiviin, joita on mahdollista katsoa omalta koneelta veloituksetta.

Ari Haasio, yliopettaja, SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri